

Friderichsdatter gik jo ogsaa senere selv fra Paastanden om at hendes Fader var en Gyldencrone. Hun kan neppe heller være nogen uægte Datter af Generalmajor, Greve C l a e s E k e b l a d. Han var født 1669 og † 1737, saa der vel intet vilde være til Hinder for at han ca. 1720 kunde have en uægte Datter, som kunde være Anna. Men det er jo ikke meget sandsynligt, da Faderen vel maa have været en Fredrik, siden hun kaldes Friderichsdatter. Generalmajor Ekeblad var Landshøfding i Nerike og Wærmland, men det vides ikke at han har eiet nogen Herregaard der af Navnet Skorby eller at han har været Chef for Nerikes Regiment. Det hele er derfor sandsynligvis alene en fri Fantasi af en ganske forslagen Plattenslayerske. Imidlertid kunde det dog have sin Interesse at bringe paa det Rene hvem hun var og hvad hun egentlig havde gjort.

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Frederik IV. og Malerinden Rosalba Carriera (Emilie von Hoerschelmann, Rosalba Carriera, die Meisterin der Pastellmalerei, Leipzig).

Frederik IV.s gentagne Besøg i Italien baade som Kronprins 1692 og som Konge 1708—09 kunde af flere Grunde fortjene en Monografi, der med Benyttelse af de stadigt voksende Bidrag fra italienske Kilder, samt hans ubenyttede Rejseregnskaber og Rejsedagbog (fra den sidste Rejse) i Rigsarkivet vil kunne kaste Lys over Kongens Karakter, gøre Rede for hans Kunst-erhvervelser og give Oplysninger om de Personer, han i Venedig, Florenz og Bologna skænkede sin Gunst, de af ham i den danske Adelsstand optagne Familier¹⁾, og særlig de to velkendte italienske Adelsdamer, hvis Navne er knyttet til hans.

Et Arbejde, der særlig tager Sigte paa de af Frederik IV. nobiliterede Italienerne, er, saavidt vides, under Forberedelse. Her skal Opmærksomheden henledes paa de nye Bidrag, der er fremkomne om Kongens og hans Rejseledsagers Forhold til Venezianerinden Rosalba Carriera (1676—1757), den af Samtiden fejrede og dyrkede Pastelmalerinde, af hvis Kunst enhver, der har besøgt Dresdener Galleriets Pastelsal, hvor ogsaa Frederik IV.s Portræt findes, vil have faaet et Indtryk.

I den Festtale, Tommaso Locatelli 1838 holdt til hendes Minde i Akademiet i Venedig, hedder det: »Da Frederik IV. kom til Venedig, og der til Ære for ham udfoldedes en Kappelstrid af Festligheder, hvorved man forstod at fængsle ham i Maaneder til Byen, holdt Kongen, trods Adspredelser og Baller, overdaadige Banketter og Skuespil, fast paa, stadig at have Rosalba Carriera ved sin Side. Thi den fornemste og værdigste Ledsagelse for en Kronens Bærer var,

---

¹⁾ Foruden de i Nyt dansk Adelslexikon nævnte Slægter Farinelli, Ferri, Lister, Mandal, Molino, Wardal og Zanniboni ogsaa Badini, hvis Adelspatent af 1709 23. Jan. i Danske Kancellis Henlagte Sager.

efter hans Ytring — Geniet. Hyppigt saa man Frederik IV. betræde Kunstnerindens beskedne Hjem, for i hendes Værksted med opmærksomt Blik at kunne følge hendes kunstfærdige Haands Bevægelser.«

Ligesom for andre Potentater var Rosalba travlt beskæftiget med, til Frederik IV. at male »det venezianske Skønhedsgalleri«, ialt tolv for deres Skønhed berømte Damer af det venezianske Aristokrati, blandt hvilke den mest beundrede var Procuratessa Lucrezia Mocenigo, kaldet »delle Perle«.

Den nyeste, ovenfor citerede Monografi over Rosalba Carriera er i Hovedtrækkene bygget paa Vittorio Malamanis Afhandling om Kunstnerinden (1898) i »Le Gallerie Italiane« IV, 26—149, hvortil er knyttet en Samling Breve til Rosalba, blandt hvilke flere fra Frederik IV's Rejseledsagere og Yndlinge Geheimeraad Frederik Walter¹⁾ og Etatsraad Frederik Weyberg.

I et Brev af 24. Marts 1709 beder Walter »den kære Rosalba« om, paa Kongens Vegne at levere de 12 Billeder af venezianske Skønheder, hun havde lovet at male; samtidig anbefaler han ogsaa sin og Weybergs hos hende gjorte Bestilling paa Repliker af de samme Damer, »porcellana fina«, som han vistnok med lidt Ironi kalder dem. Det ses, at de paagældende Damer har gjort sig kostbare, thi 1710, 11. Jan., skriver Weyberg, at han er forbavset over deres Mangel paa Respekt overfor Kongen ved endnu ikke at have ladet sig male. Derimod erfarer man, at Weyberg har faaet Portræter af Marietta Corner, Lucrezia Mocenigo og selve Kongen, hvis Billede han erklærer for at være det bedste af de mange Portræter af Monarken, der findes. I et Brev af 3. Jan. 1711 lover Weyberg Rosalba, at ville interessere sig for at en af hende anbefalet Mand maatte blive adlet i Danmark.)

Af Rosalba Carrieras én Gang saa lovpriste og beundrede Pastelkunst, der altsaa ogsaa har været repræsenteret her i Landet, turde der endnu, gemt i Privateje, findes levnet et og andet af de nævnte Portræter. Maaske kan disse Linjer bidrage til at vække Interessen for Spørgsmaalet.

L. B.

Frederik den sjettes Børn med Fru Dannemand. Medens Fødselstiftelsen i København i de første halvhundrede Aar hovedsagelig søgtes af Underklasserne, sker der omkring 1800 et iøjnefaldende Omsving, og fra Aarhundredets Begyndelse træffer man stadig Repræsentanter for de højere Klasser, endog meget højtstillede civile og militære Embedsmænd. Stiftelsen benyttedes som, hvad man vel nu vilde kalde, en Fødeklínik. Ja, selv Samfundets øverste, Kongen, tog sin Tilflugt til den, idet alle hans 4 Børn med Fru Dannemand ere fødte og døbte derinde — for de 3 yngstes Vedkommende endog med Angivelse af Forældrene eller rettere: Forældre.

Den ældste Datter, Lovise Frederike Dannemand (hun nævnes med sit fulde Navn) er født 16. 4. 1810 og døbt 29. s. M. uden Angivelse af, hvem Forældrene ere. Den anden Datter, Caroline Marie Augusta, f. 24. 1. 1812, døbt 28. s. M., er indført uden Efternavn, men med Angivelse af, at Forældrene ere »Capitain ved den danske Armee Frederik Dannemann og Frue Frederike Julie Benedichte Dannemann«. Som Forældre til det næste Barn, Sønnen Frederik Wilhelm Dannemann, der er født 20. 7. 1813 og døbt 25. s. M.,

¹⁾ Nye Bidrag til hans Karakteristik: Publicationen a. d. kgl. preuss. Staatsarchiven XXXVII (1888), S. 163 og E. v. Kielmansegg, Briefe des Herzogs Ernst August zu Braunschweig-Lüneburg an J. Franz D. v. Wendt 1703—26, Hannover 1902, 207.

²⁾ Maaske Giambattista Farinelli, adlet 25. Juni 1711.

nævnes »afdøde Kapitain Frederik Dannemann og efterlevende Enke Frue Frederike Julie Benedikte Dannemann«. Endelig findes det fjerde og sidste Barn, Sønnen Frederik Valdemar født 6. 1. 1819 og døbt d. 20. s. M. Ogsaa for hans Vedkommende anføres Forældrene, men her ser man det mærkelige, at den for 6 Aar siden som død indførte Capitain ikke alene er levet op igjen — han har maaske kun været skindød, — men han er tilmed avanceret, thi Forældrene angives at være »Major af Armeen Kr. Frederik Dannemann og Frue Frederikke Dannemann, født Rausted«.

Fødselsstiftelsens Fødselsregister indeholder ikke yderligere Oplysninger, og Stiftelsens andre Arkivalia, hvor nærmere Enkeltheder muligvis kunde findes, er jo ifølge de gældende Bestemmelser unddragne Offentligheden.

Holger Malling.

I Decemberheftet af Familiengeschichtliche Blätter offentliggør den ogsaa herhjemme bekendte Adelsgenealog Max W. Grube i Stettin to Ahnetavler, hver omfattende 64 Ahner, for Corfitz Ulfeld og Kirstine Munk.

Zentralstelle für Deutsche Personen- und Familiengeschichte i Leipzig vil i en nær Fremtid i sine »Mitteilungen« udsende Samlinger fra Bayerns protestantiske Kirkearkiver, idet der begyndes med Bayreuth. Der er neppe Tvivl om, at disse Offentliggørelser paa mange Punkter vil faa Interesse for dansk og norsk Personalhistorie. Ligeledes agter Zentralstelle at udgive en »Taschenbuch für Familiengeschichtsforscher«, der, som Forlaget udtrykker sig, skal være en Fører og Raadgiver for alle Venner af denne Videnskab. — Redaktionen skal, naar Bogen foreligger, komme tilbage til Omtalen af den.

I »Herold« for Februar 1919 har Dr. Stephan Kekule von Stradonitz offentliggjort en Afhandling om »Familienforschung in Volks- und Freistaaten«. Den stadig vidt udbredte Vrangtro, at Familieforskning kun er til Nytte for adelige Krese eller særlig yndet af disse, kan let føre til den videre Vildfarelse, at Ophevelsen af Monarkier og disses Overgang til Folke- og Fristater vil være et Dødsstød for al Familieforskning. Denne Tanke har foranlediget Forfatteren til at undersøge, hvorledes Forholdene for vort Fag former sig i Schweiz, Frankrig og de forenede Stater i Nordamerika.

I Schweiz staar saavel Familieforskningen som Heraldiken paa et meget højt Stade, hvorom det siden 1887 udkommende fortrinlige Fagtidsskrift »Archives héraldiques suisses«, »Genealogisches Handbuch für Schweizer Geschichte«, hvoraf Iste Bind, den højere Adel, og 2det og 3die Bind, den lavere Adel, der endnu ikke er afsluttet, noksom bærer Vidne.

Af franske Tidsskrifter nævner Forfatteren »Intermédiaire des Chercheurs et Curieux«, »Revue héraldique« (1862—1911), »Annuaire héraldique« (1895—1912), »Revue des questions héraldiques« (1898—1911) og det siden 1912 udkommende »Bulletin héraldique de France«, der udgives af Société généalogique et héraldique de France. Endelig nævnes det i 1908 begyndte »Dictionnaire des familles françaises à la fin du XIXe siècle«, der er saa stort anlagt, at det i 1913, før Verdenskrigen standsede Udgivelsen, kun var naaet til »Cha«.

Ganske særligt fængslende og belærende er Forholdene dog i saa forholdsvis ungt et Statssamfund som de forenede nordamerikanske Fristater. Under Verdensudstillingen i San Francisco afholdtes i Dagene fra 28. til 31. Juli 1913 en international genealogisk Kongres, og gennem dennes Beretning »Pro-

ceedings International Congress of Genealogy« faar man temmelig nøje Underretning om de personalhistoriske og genealogiske Selskaber i Staterne. Foruden et ret stort Antal almindelige Familieforbund og Foreninger af snævrere Karakter findes der nogle og halvtresindstyve familieforskende Selskaber, et forbavsende højt Tal. Blandt disse kan nævnes: »National Society«, »Americans of Royal Discents«, »Order of the Founders and Patriots of America«, »National Genealogical Society«, »Huguenot Society of America«, »National Society of the Sons and Daughters of the Pilgrims«, »Sons of the American Revolution«, »Daughters of the American Revolution« og »American Society of Colonial Families«.

Forf. slutter heraf, at Tysklands Overgang fra den monarkiske til den republikanske Statsform ikke behøver at betyde en Fare for den tyske personalhistoriske og genealogiske Forskning.

Efterat slægten Meinich tidligere et par gange for flere aar siden har været samlet til festlige sammenkomster, mødtes den 30. januar 1919 ialt 62 av slægten Meinich i Det militære samfund i Kristiania. Foranledningen til sammenkomsten var 100 aarsdagen efter avdøde amtmand H. Th. Meinichs fødsel og at det var 100 aar siden gaarden Krakesborg i Søndre Land var kommet i familien Meinichs eie.

Indbydelse til festen var utgaaet fra amtmand Meinichs to yngste sønner, doktor. advokat H. Th. Meinich og kaptein Knut Ø. Meinich.

Til festen var utgit et mindeskrift over amtmand Meinich med portrætter og biografier av amtmanden, hans 2 hustruer og amtmandens 10 børn med ægtefæller samt billeder av Krakesborg i 1819 og 1919.

Til festen var fremmødt 9 av amtmandens børn med ægtefæller og deres voksne børn samt ellers av slægten inden landet de fleste voksne, som enten het Meinich eller hadde en mor av navnet Meinich, samtlige nedstammende fra fhv. foged i Hadeland, Land og Valdres Jens Kristian Meinich paa Krakesborg i Sønder Land.

I Anledning af P o u l M a r t i n M ø l l e r s 125 Aars Fødselsdag holdt Slægten 21. Marts en vellykket Fest i København. Foruden Medlemmer af Slægten Møller deltog Repræsentanter for de i den indgiftede Familier, bl. a. Sodemann, Gulmann, Sidenius, Bredsdorff, Lange, Barfoed, Panduro, Bruun m. fl. Folketingsmand, Professor Axel Møller ledede Festen, og Højskoleforstander Bredsdorff holdt et Foredrag om Poul Martin Møller. De tilstedeværende stiftede en Forening af Digterens Faders, Biskop Rasmus Møllers Descendenter.

Paa J. H. Schultz's Forlag har Arkivregistrator P. B. Grandjean udgivet en overordentlig smukt udstyret Bog om »Dansk Heraldik«. Redaktionen skal senere komme tilbage til dette indenfor dansk Litteratur enestaaende Værk.

Den gamle ansete norske Slægt E n g e l h a r t, som ogsaa har forgrenet sig til Danmark og Sverige, har i Juledagene afholdt et Slægtsmøde i Hotel Phønix i Kjøbenhavn. Blandt Slægtens Repræsentanter var mødt Enkestatsrådinnen M a t h e a E n g e l h a r t, Infanterikaptajn G. E n g e l h a r t og Ingeniør C h r i s t i a n E n g e l h a r t, Hillerød.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

I.

Andreas Nielsen Toldorph, 1673—1705 Foged paa Lister i Norge, g. 18. Aug. 1674 m. Catharina Gude, f. ca. 1655, Datter af en Michel Gude. Hendes Broder var Peder Mikkel sen Gude i Egersund og rimeligvis var ogsaa Henrik Gude, gift samme Dag som Catharina Gude, ogsaa en Broder. De havde Børnene: Niels, Peder, Karen, Maren, Maria, Abel, Dorothea og Vibecke.

Ifølge Mollers Stamtavle over Familien Gude (det danske Rigsarkiv), hvorpaa ovennævnte Personer ikke findes, havde Borgmester i Rendsburg Claus Gude og Catharina Peter Greves (g. 1644) Børnene: Claus, Peter, Henrik Christian, Michel Thomas, Anna, Wiebeke, Catharina og Abel.

En Mikkel Pederssøn Gude viedes 27. Juni 1663 paa Ullerup paa Mors til Magdalene Jensdatter. De havde Børnene: Martzibius, Maria Engel og Vibeke.

Kan Oplysninger gives om Fogden Toldorphs Hustrus Herkomst og om Forbindelse med de øvrige nævnte Personer af Navnet Gude?

Chr. Paus,
Godsejer,
Trystorp pr. Kvistbro, Sverige.

II.

Hvor findes Portrætter af følgende Højesteretsadvokater

Henrich Dreier. † 1837.	Caspar Wilhelm Smith. † 1738.
Carl Henrich Wilster. † 1837 under Navnet Baron v. Essen.	Oluf Lundt Bang. † 1789.
Niels Hoftved. † 1815 s. Læge i Aalborg.	Lauritz Munch. † 1758 s. Etatsraad og Tilforordnet i Højesteret.
Peter Hersleb Aagaard. † 1791.	Andreas Lowson. † 1758 s. Assessor i Højesteret.
Hans Haagen. † 1812.	Hans Ursin. † 1737.
Peter Hersleb. † 1785.	Hans Henrik Ermandinger. † 1742.
Torchil Fielsted. † 1796 i Trondhjem som Stiftamtmand.	Dines Leth. † 1732 s. Landsdommer i Nørrejyll.
Andreas Nørager. † 1779 s. Byfoged p. St. Croix.	Thomas Bredal. † 1738. Vicelaugmand i Nordlandene.
Mathias Kølholt Stauning. † 1789 s. Amtsforvalter i Dronningborg m. fl. Amter.	Troels Smith. † 1730.
Mathias Bruun. † 1770.	Brostrup Albertin. † 1726.
Peter Severin Balling. † 1785.	Bertel Bjørnsen. † 1722.
Henrich Flindt. † 1767.	Jens Grønbech. † 1739.
Gotthardt Fursmann. † 1756 i Vestindien.	Ove Schielderup. † 1756 s. Amtmand i Nordlandene.
Otto Munthe Tobiesen. † 1751.	Hieronimus Bryghmann. † 1709.
Johan Joachim Anchersen. † 1785 s. Konferensraad og Assessor i Højesteret.	Jens Hansen Duche. † 1743 s. fhv. Præsident i Fredericia.
Peter Wartberg. Dr. jur. † 1754.	Alexander Bryghmann. † 1729.
Friderich Smith. † 1751.	Andreas Bussæus. † 1735 s. Borgmester i Helsingør.
Jens Michael Sonne. † 1763 s. Byfoged i København.	Svend Krag. † 1759 s. fhv. Byfoged og Postmester i Skelskør.

Hjorth-Nielsen,
Nybrogade 32, København K.

III.

Ulrikke Sofie Rasch var født i Aarhus 25. April 1782, gift i Aarhus 22. Oktbr. 1806 med Kjøbmand i Aalborg Christen Bagge Frausing, født i Aarhus 1782, døbt 21. Aug.; naar er Frausing og Hustru døde og hvem vare Frausings Forældre?

Hvad kan oplyses om Handskemager i Odense Hans Rasch, der vistnok var født c. 1700 i Fredericia og døde i Odense, naar?, han var gift og havde antagelig Børn?

Søsteren Karen Rasch, der skal være den yngste af Søkende, er antagelig ogsaa født i Fredericia c. 1700, hun skal være bleven gift med en »Chirurgus Hans von Essen«; hvad kan oplyses om hende og Mand?.

Christiania, December 1918.

A. W. Rasch,
Adr. Stiftsarkivet.

IV.

I Personalhistorisk Tidsskrift VI. Bind (1897) Side 1 oplyste Arkivsekretær Grove, at den i 1754 adlede Etatsraad Joh. Fr. Vilh. v. Jessen var gift med en Datter af Ingenieur, Major, Bygmester i Slesvig Otto Joh. Müller og Marie Charlotte Amalie Nissen, men iflg. Meddelelse fra Familien v. Jessen blev han $\frac{4}{8}$ 1744 gift med Ulrica Antoinetta Bohnen, født i Graasten.

Kan nogen oplyse, hvad der er det rigtige, eller har han muligvis været gift 2 Gange? Alle nærmere Oplysninger modtages med Tak af

cand. juris Jørgen Swane.
Peder Skramsgade 15.

V.

En Søster til Sognepræsten Nissenius Pedersen Wedel i Døstrup var gift m. Jørgen Jensen Degen, født mellem 1667 og 1685, Søn af Degnen Jens Iversen i Døstrup. Jørgen Jensen Degen er mulig identisk med Lieutenant Degen fra Daler, der nævnes 1713 som Fadder i Døstrup. Oplysninger søges om Jørgen Jensen Degen og hans Hustru, hvis Fornavn ikke kendes.

Oplysninger søges om Biskop Søren Lintrups Farfader og Farmoder (Datter af Præst til Lintrup og Hjerting Jacob Knudsen) samt om hans Efterslægt.

Endvidere om Ericus Bruun (1580—1618) og hans Svigerfader Clementus Thomæ († 1608), begge Præster i Østerløgum. Allerede 1474 nævnes en Jens Bruun ssts.

Jens Iversen,
Lærer.
Jørgensgaarder Strasse 26^{II}, Flensborg.

Svar.

Til 3. Række II. S. 264.

Die Akten des Pfarramts Emetzheim bei Weissenburg geben endgültige Nachricht über die Herkunft des im 4 Heft 1917 S. 361 genannten Helsingörer Pfarrers Hans Kraft; sein Vater war der Emetzheimer Pfarrer Michael Kraft.

Michael Kraft starb am 11. Okt. 1598; über ihn urteilte einer seiner Nachfolger im Amte: »Während der I. Pfarrer nach der ca. 1546 erfolgten Reformation in Emetzheim, Johann Regner, nur gezwungen und ohne den alten päpstlichen Sauerteig bei sich und seiner Gemeinde auszufegen, nach der Augsburger Konfession und Brandenburger Kirchenordnung lehrt und lebt, ist der II. von 1566 bis 1598 in E. und seiner Filiale Holzingen wirkende Pfarrer U. Krafft

ein Mann von protestantischer Entschiedenheit und evang.-luther. Geist und Sinn. Aus Wassertrüdingen stammend ist er über Rechenberg und Pappenheim nach Emetzheim geführt worden und hat hier unter den schwierigsten Verhältnissen und oft und schwer angefochten von dem leidenschaftlichen und rücksichtslosen Sohn der Gräfin, welche ihn per nefas hierher gebracht hat, 32 Jahre getreulich und geduldig sein heiliges Amt verrichtet, in welches er wiederholt unter den aufregendsten Vorgängen eingesetzt worden war. Das Ende des Streites über das jus patronatus, unter dem er selbst so viel Schweres erdulden musste, hat er nicht mehr erlebt.«

Aus den Akten geht hervor, dass Michael Kraft vor der Pfarrei E. die Kaplanei Pappenheim versah. 1567 bekam er von dem Markgrafen in Ansbach auch das Filial Holzingen. 1574 wurde er infolge der Streitigkeiten um das jus patronatus zwischen Ansbach, Eichstädt und Pappenheim von Christoph Ulrich v. Pappenheim abgesetzt. Längere Zeit muss er trotz schwerer körperlicher Leiden Kerkerhaft erdulden. 1590 wird er wieder in sein Amt eingesetzt, jedoch die Filial Holzingen zur Verselbstständigung beantragt. Auch eine Türkensteuer wurde ihm auferlegt. Der Zehend in Detterheim wurde ihm vorenthalten. Auf seinem Sterbebette hat Kraft dann dem Eichstädtischen Verwalter erklärt, dass er alles, was er hinsichtlich des Streites Christoph Ulrichs mit dem Fürsten diesem berichtet habe, nicht aus eigener Affektion oder Rachgier, sondern mit beständig begründeter und erweislicher Wahrheit über die Ankunft der Possession und Exercitium berichtet habe.

Als Schwager wird in den Akten Christoph Landeck, Pfarrer in Wettelsheim, genannt.

Aufgezeichnet finden sich 2 Söhne.

1) Joachim. Er studierte in Kopenhagen, war Adjunkt seines Vaters. Am 17. Sept. 1600 leistet er das Jurament als Pfarrer von Holzing, später kam er nach Berolzheim.

2) Hans. Er studierte in Kopenhagen, stand aber im Verdacht des Calvinismus. Er wurde vom Konsistorium Ansbach geprüft und unter die Exspektanten aufgenommen. Wann er nach Helsingör gekommen ist, ist aus den Akten nicht ersichtlich.

Dr. Ernst Wiedemann.

Bogannmeldelser.

K j æ r u l f s k e S t u d i e r af C. Klitgaard 1914—1918. I Kommission hos Magnus A. Schultz, Aalborg. 468 S. m. Reg

Da Postmester Klitgaard i 1914 udsendte første Hefte af sine Kjærulfske Studier, Resultatet af mange Aars Samlerfid, gav han sit Forord Mottoet: En Skælm den, der lover mere, end han holder. Efter de Løfter, han gav i Forordet, var man ikke berettiget til at vente saa stort og stateligt et Værk, som det nu, da det foreligger afsluttet, viser sig at være, selv om man var sikker paa, efter det mangeaarige Kendskab til K.s fortrinlige Virksomhed som personalhistorisk og topografisk Forfatter, at det vilde blive en smuk Forøgelse af vort Fags Litteratur. Dets Mangler, navnlig de mange, men desværre, i et Værk som dette, uundgaaelige Hypoteser, ganske ufortalt, er det en Perle, der altid i Fremtiden vil staa som et smukt Minde om, paa hvilket højt Stade dansk personalhistorisk Virke stod i Begyndelsen af det tyvende Aarhundrede, om hvor smukt et Arbejde, der kunde udføres ved et Samvirke mellem Genealogi, Person- og Kulturhistorie samt Topografi. Kun

meget faa herhjemme behersker i saa fuldt et Maal som K. samtidig disse fire Hjælpevidenskaber, og for alle Personalhistoriens Dyrkere vil »Kjærulfske Studier« staa som et smukt Ideal at stræbe efter, mendsværre vil det være umuligt for de allerfleste at præstere et Sidestykke til det.

Her at komme ind paa en kritisk Gennemgang af Bogen er af Pladshensyn umuligt; her skal kun ganske kort gøres Rede for, hvad Værket rummer.

De første samlede Efterretninger, som fra Fortiden er os overladte om Kjærulfer, findes i nogle Optegnelser af den lærde vendsysselske Bonde Peder Dyrskjød, 1630—1707, der begynder Genealogien med Anders Andersen Ulf, som paa Erik af Pommerns Tid ejede meget Gods i Hvetbo-, Han- og Kjær-Herreder. Til hans nærmeste Efterkommere hørte Skipper Klement, hvis det da er rigtigt, som Peder Dyrskjød siger, at hans Moder var en Kjærulf, samt Lauritz Mortensen Vedsted, der blev Stamfader til Slægten Thura. Igennem en Mangfoldighed af Linier, Kornumgaardlinien, Glinvadlinien, den hallandske Linie, Nørholmlinien, den danske adelige Linie, Aslundlinien og mange flere, ialt femten, gør Forfatteren Rede for de største og mest kendte Familier af Navnet fra Middelalderen til den nyeste Tid og samler til Slut i et særligt Afsnit de spredte Familier og Personer af Navnet, som det ikke er lykkedes at henhøre til bestemte Linier.

Værket bærer stærke Vidnesbyrd om Forfatterens Taalmodighed, Grundighed og store Sporsans og det rummer en Rigdom af Førstehaandsoplysninger, der gør det til et meget værdifuldt Kildeskrift. Talrige isprængte Træk fra Tingbøger og andre Kilder, som Forf. har gennempløjet under sin Syslen med Vendsyssels By- og Herredshistorie, i Forbindelse med det smukke, levende Sprog gør Værket let læseligt, i langt højere Grad end genealogisk- personalhistoriske Arbejder plejer at være det.

Bogen er udgivet med Understøttelse af den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse, meget à propos forøvrigt, da Oprekkeren af denne Stiftelse, som danske Personalhistorikere skylder saa stor Tak for økonomisk Bistand, Grev Marcus Gerhard Rosencrone var gift med Agnete Marie Hjelmstjerne, hvis Moder var en Kjærulf.

Den smukke Bog bør anskaffes af enhver, der blot har nogen Interesse for dansk Personalhistorie.

Fortegnelse over den danske og norske personalhistoriske Litteratur i Aaret 1917.

II. Norge.

- Apotekerexamenskullet fra høstsemesteret 1892. Kra. 1917.
- Bakke, Harald, Id herred. En Grænsebygds historie. Fr.hald 1915.
- Barth, C. W., Marinemaler. 1847—1914. 4°. Kra. 1917.
- Bergens Borgerbok. B. II. 1752—1865. Bergen 1917.
- Bull, H. J., En Gren af Østlands- eller Tønsberg-Slægten Bull gennem de sidste 125 Aar. Chra. 1917.
- Daae, Aagaat, Stamtavle over familien Daae i Norge. Thjem. 1917.
- Daae, Ludvig, Poul Botten Hansen. Kra. 1917.
- Danielsen, L. Joh., En bergensk borgerslægt, Jan Ludvig Olsen, hans forfædre og efterkommere. Bergen 1918.
- Dietrichson, L., Svundne Tider. IV. Chra. 1917.
- Norsk farmaceutisk stat 1917. Kra. 1917.
- Finne-Grønn, S. H., Den vestlandske Slægt Sundt. Chra. 1916.
- Flatin, Tov. Flesberg, Fraa dei eldste tidir til no. I. Kra. 1917.
- Friis, Jakob, Markus Thrane. Kra. 1917.
- Gundersen, G. F., Lillehammer i nitti aar 1827—1917. Lillehammer 1917.
- Holmsen, Cato, Norsk toldkalender 1917. Kra. 1917.
- Norske ingeniører 1917. Kra. 1917.
- Jæger, Olaf, Stamtavle over familien Jæger i Norge, Bergen 1917.
- Kjerulf, Halfdan. 1831—47. Kra. 1917.
- Lange, Albert J., Slægtebok over en fra Holsten indvandret Slægt Lange. Chra. 1917.
- Norsk Lærerkalender for 1918. Kra. 1917.
- Løvenskjold, Leopold, Gjerpen Provstigods og Gjerpen Kirkegods. Kra. 1917.
- Matrikel, Trondhjemsteknikernes. 1870—1915. Thjem. 1916.
- Nordmænd. Biografier av norske mænd og kvinder.
- Plesner, Skiens-slegterne Plesner-Myhre-Stub, Ibsen, Munk. Kra. 1917.
- Qvisling, J. L., Gjerpen. En bygdebok. Kra. 1917.
- Reynolds, Hans, Gimsøy kloster ved Skien. (Skien) 1917.
- Schmidt, Olaus, Familien Schive. Thjem. 1917.
- Sommerfelt, Vilh., Larviks grevskaps historie. Larvik 1916.
- Studenterne fra 1867. Kra. 1917
- Studenterne fra 1892. Kra. 1917.
- Torgersen, Halvard, Asker. Kra. 1917.
- Wallem, Fredrik B., Stenviksholm. Thjem. 1917.
- Wessel, A. B., Ambrosius Rhodius en til Finmarken forvist Læge. Vardø 1917.
- Westrum, Olaus. Minder. Levanger (1917).

**Samfundet for
dansk-norsk Genealogi og Personalthistorie.**

Under Protektorat af

Hendes Majestæt Enkedronning Louise af Danmark.

Medlemsbidraget er 8 Kr. aarlig.

Samfundet har siden dets Stiftelse i 1879 udgivet:

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

1. Række, Bind	I—III (1880—82)	ved <i>F. Krarup.</i>
1. — , —	IV—VI (1883—85)	ved <i>G. L. Wad.</i>
2. — , —	I—IV (1886—89)	ved <i>G. L. Wad.</i>
2. — , —	V—VI (1890—91)	ved <i>H. W. Harbou.</i>
3. — , —	I—III (1892—94)	ved <i>H. W. Harbou.</i>
3. — , —	IV—VI (1895—97)	ved <i>G. L. Grove.</i>
4. — , —	I—II (1898—99)	ved <i>C. E. A. Schøller.</i>
4. — , —	III—VI (1900—03)	ved <i>G. L. Grove.</i>
5. — , —	I—VI (1904—09)	ved <i>G. L. Grove.</i>
6. — , —	I (1910)	ved <i>G. L. Grove og Paul Hennings.</i>
6. — , —	II—VI (1911—15)	ved <i>Paul Hennings.</i>
7. — , —	I—II (1916—17)	ved <i>Paul Hennings.</i>

Aargangen 1880 er udsolgt. Prisen for Aargangene 1881—1903 er nedsat til 3 Kr. for hvert Bind, og Prisen for hver afsluttet Række af Tidsskriftet til 10 Kr. pr. Række (6 Bind).

Bogladeprisen for enkelte Bind er 10 Kr. — Enkelte Hæfter sælges ikke.

Foruden det aarlige Navneregister i Tidsskriftet findes i Aargangen 1892 Indholdsfortegnelse for 1.—2. Række (1880—91), i Aargangen 1904 Indholdsfortegnelse for 3.—4. Række (1892—1903) og Aargangen 1916 Indholdsfortegnelse for 5.—6. Række (1904—1915).

PAA Grund af de høje Priser paa Bogtrykarbejde ser Bestyrelsen sig ikke i Stand til at tilstille vedkommende Bidragyder Særtryk. Ønskes saadanne, maa Aftale træffes direkte med Trykkeriet (J. H. SCHULTZ A/S, Universitetsbogtrykkeri, Niels Juels Gade 12, Kbhvn. K.) inden 14 Dage efter Heftets Modtagelse.

FORMULARER TIL UDARBEJDELSE
AF
AHNETAFLER
FOR 16, 32 OG 64 AHNER

UDARBEJDET PAA OPFORDRING AF
BESTYRELSEN I SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK
GENEALOGI OG PERSONALHISTORIE

føres paa Lager og kunne rekvireres gennem
enhver Boghandel.

A/s J. H. SCHULTZ FORLAGSBOGHANDEL
HAVNEGADE 15, KØBENHAVN K.

Erik Pontoppidan:

Theatrum Daniæ (Bremen 1730)
Indb.

tyske, dels fransk Udgave; de
ældre Aargange er meget
sjældne!

Johan David Köhler:

Die Welt in einer Nusz. Nürn-
berg 1726. Indb.

**Gothaisches Genealogisches
Taschenbuch**

der freiherrlichen Häuser 1900—
1915.

Gothakalenderen

(Hofkalender) En stor Del af
Aargangene 1820—1916 (dels

**er billig - enten samlet eller delt - til Salg.
Tilbud gennem Redaktionen**

---

10 Eksemplarer af Niels Hedin:
STAMTAVLE
over Slægten Berg staar til Disposition à 4 Kr.
pr. Stk. for Samfundets Medlemmer ved Henvendelse til
Tidsskriftets Redaktion.

SAMFUNDET
FOR DANSK-NORSK
GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE
STIFTET 1870

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

SYVENDE RÆKKE

4. BINDS 2. HÆFTE

(40DE AARGANG)

1919

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE

VED

PAUL HENNINGS

I KOMMISSION HOS

H. HAGERUP
KJØBENHAVN

EINAR DANCKE
CHRISTIANIA

SEPTEMBER 1919

INDHOLD

	Side
Underarkivar, cand. mag. Henry Bruun. 1873—1918. Af Postekspe- dient <i>H. Hjorth-Nielsen</i>	85
Danmarks Amtsforvaltere 1660—1848. Af Underarkivar, cand. mag. <i>Henry Bruun</i>	85
Ranbmærknninger om Heraldik. I Anledning af Udgivelsen af Poul Bredo Grandjean: Dansk Heraldik. Af Dr. phil. <i>Ernst v. d. Recke</i>	140
Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden. Ved Overretssagfører <i>Paul Hennings</i>	174

Spørgsmaal af genealogisk og personalhistorisk Natur kunne Samfundets Medlemmer erholde optaget i Tidsskriftet. Disse, ligesom andre skriftlige Henvendelser, sendes til Samfundets Sekretærer: for Danmark Overretssagfører *Paul Hennings*, Raadhuspladsen 35, København B.; for Norge Arkivamanuensis *A. W. Rasch*, Rigsarkivet, Christiania.